

og Ol ogsaa Livsformødenheder. Jeg tror imidlertid ikke, at denne Opfattelse af Begrebet Livsformødenhed holder Stik. Jeg tror, man maa gaa ud fra et noget andet Synspunkt, naar man just vil finde et Skelnemærke i saa Henseende. Det er klart nok, at et vist Kvantum Fødemidler er en Livsformødenhed. Man maa have et vist Kvantum Spise og Drikke for at holde Kroppen vedlige. Men man behøver ikke just at have en bestemt Slags. Har man det ene, behøver man ikke det andet. Nogle leve af Sulemad, andre af Grød og atter andre foretrække Sukker og Chokolade. Men hvilke af disse Artikler kan man saa betegne som Livsformødenheder? Jeg mener, at man maa kalde de Fødemidler for Livsformødenheder, som meddele Organismen det fornødne Næringsstof i den billigste Skikkelse. F. Eks. hvis Brød giver Næringsstoffet billigere end Kjød, er Brød en vigtigere Livsformødenhed end Kjød, og hvis Brød og Kjød give det fornødne Næringsstof i en billigere Skikkelse end Sukker, saa er Brød og Kjød Livsformødenheder, men Sukkeret ikke. Nu er der ingen Tvivl om, at Sukker er et forholdsvis meget dyrt Næringsmiddel. Det Næringsstof, som Sukker meddeler Legemet, Kulhydrater, faar Organismen i en baade sundere, billigere og henfjatsmæssigere Skikkelse gennem Melspiser. Nej, Sukker er simpelthen en Artikel, man spiser, fordi det smager godt. Det er som Forbrugsgenstand at klassificere fuldstændig ved Siden af Artikler som Tobak og Ol. Vil man nu spørge: Er Sukker da en Luksusartikel? Saa svarer jeg nej, man kan naturligvis ikke kalde det en Luksusartikel, med mindre man ved Luksusartikler vil forstaa alt, hvad der gaar ud over det strengt nødvendige til Livets Ophold. Sukker er ikke Luksus i samme Forstand som Trøfler og Champagne; men det er en af de Artikler, ligesom Ol og Tobak, hvis Forbrug er et Vidnesbyrd om, at man har mere end det, der i strengeste Forstand er nødvendigt til Livets Ophold. Det er jo et stort Gode, ganske udmærket, om hele Befolkningen er saaledes stillet, at den ikke er henvist til det strengt fornødne; men det forandrer ikke Artiklens Karakter, det gør den ikke til en Livsformødenhed, at den bruges helt igennem. Hvis man nu vil sige: Stulle vi da ikke gøre denne almindelige Forbrugsgenstand fuldstændig afgiftsfri? Saa siger jeg, jo det vilde jo være ganske fortræffeligt. Hvis Statskassen har Raad dertil, og Forslagsstilleren kunne sætte det igennem, vil det være udmærket. Men det er jo slet ikke det, der her foreslaas. Her foreslaas, at Sukker skal ombyttes med

en anden lige saa almindelig Forbrugsgenstand. Spørgsmaalet bliver da: Er der noget vundet ved denne Ombytning, naar man sammenligner Sukker og Ol?

Jeg tror, man kan sige, at Sukker er en Artikel, som bruges helt igennem, gennem alle Samfundslag, mere eller mindre, men at det er en Artikel, som uden Sammenligning bruges mest op efter, og at derimod Ol er en Artikel, som ganske vist ogsaa bruges helt igennem, men mest ned efter. Det er en Selsølg, at Sukker jo ikke bruges proportionalt i Forhold til Velstanden. En Mand, som har 100,000 Kr. om Aaret, spiser ikke 50 Gange mere Sukker end en Mand, som har 2,000 Kr. om Aaret — det er klart. Men Sukker er en Artikel, som absolut taget bruges i langt større Omfang i de riges Huse end i de fattiges. Der er derimod ikke Tvivl om, at Ol er en Artikel, der ikke i særlig Grad er de riges Drik; det er en Drik, der væsentlig konsumeres af den tarveligere Mellemklasse og af Arbejderbefolkningen i Byerne. Det er en Artikel, hvis Forbrug saa langt fra er et Tegn paa stigende Velstand, taget i de store Træk — til et vist Punkt ganske vist — at man snarere maa betegne det at være en betydelig Oldrifter som et Tegn paa at høre i alt Fald ikke til de særlig velstaaende. Hvis man nu vil lægge Bægt paa, at Ol er først og fremmest en alkoholisk Drik, en af de Ting, hvis betydelige Forbrug i og for sig maa anses for skadelig, saa maa man jo da ikke glemme, at vi have ogsaa en anden almindelig Alkoholdrik her i Landet, nemlig Brændevin. Det maa ikke glemmes, at naar Olforbruget, hvad utvivlsomt er Tilfældet, er taget betydelig til i de senere Aar, er Brændevinforbruget til Gengæld taget af. I Slutningen af Halvfjerdsjerne gav Brændevinavgiften et Beløb af henimod 3¼ Mill. Kr. I den første Halvdel af Tirsjerne, Jemaaret 1880—85, var Udbyttet knapt 3 Mill., eller nøjagtigere 2,975,000 Kr., derimod i det sidste Jemaar 1885—90 var Udbyttet 2,618,000 Kr.; der er altsaa en Nedgang mellem disse to Jemaar af 3—400,000 Kr. Nu kan man vel forklare denne Nedgang paa forskellig Maade, og jeg er ikke blind for, at det tekniske i Henseende til Skattens Opdrøvning kan have medvirket til denne Nedgang — det er umuligt at sige noget bestemt derom — men jeg er ikke i Tvivl om, at en væsentlig Del af Nedgangen i Indtægten af Brændevin skyldes dertil, at man drikker mindre Brændevin, fordi man drikker mere Ol. Det gaar utvivlsomt her i Landet, som det gaar i andre Lande, hvor man har anstillet Underjøgelsler derom, f. Eks. i Tyskland, at i